

ΗΛΙΑΣ Κ. ΠΑΓΑΝΟΣ

Ο καλλιτέχνης
Νικόλαος Πλαστήρας

ΛΕ.Φ.Κ.Κ.
2003 - 2004

Ο καλλιτέχνης Νικόλαος Πλαστήρας

Στις πολιτιστικές εκδηλώσεις "Πλαστήρια 1999" που έγιναν στο δημοτικό διαμέρισμα Μορφοβουνίου του δήμου Πλαστήρα προς τιμήν του θρυλικού "Μαύρου Καβαλάρη" μου δόθηκε η ευκαιρία να παρουσιάσω για πρώτη φορά την άγνωστη πλευρά του Νικόλαου Πλαστήρα, ο οποίος, αν δεν ήταν στρατιωτικός ή πολιτικός, τότε σίγουρα θα ήταν ένας άριστος ζωγράφος και σχεδιαστής. Ως συλλέκτης που είμαι, ψάχνοντας και ερευνώντας διάφορους χώρους για συλλεκτικά αντικείμενα: φωτογραφίες, επιστολές, βιβλία και μετά από μια αληθινή περιπέτεια - περιπέτειες δεν έχουν μόνο οι άνθρωποι αλλά και τα αντικείμενα - ανακάλυψα και σήμερα φέρνω στη δημοσιότητα για πρώτη φορά ένα άλλο κρυφό ταλέντο του Νικόλαου Πλαστήρα που ελάχιστοι το γνώριζαν: Τη ζωγραφική.

Το 1909 πηγαίνει στη Σχολή Υπαξιωματικών, που την εποχή εκείνη (1909-1912) στεγάζονταν στα παραπήγματα της σχολής Ευελπίδων στην Αθήνα. Σ' αυτό το σχολείο υπαξιωματικών φοιτούσαν μετά από εξετάσεις οι εθελοντές υπαξιωματικοί οι οποίοι εξέλθονταν μετά τη φοίτησή τους ως αξιωματικοί Πεζικού, Ιππικού και Οικονομικών. Πάντως, απ' ό,τι γράφει στο Στρατιωτικό του μητρώο το 1ο Επιτελικό Γραφείο Στρατού τμήμα 4/4 αποφοίτησε από τη Σχολή Υπαξιωματικών στις 7/7/1912 με το βαθμό του Ανθυπολοχαγού πεζικού.

Τότε ήταν η εποχή που μόλις είχε δημιουργηθεί στο στρατό η Υπηρεσία Χαρτογράφησης. Έτσι ένα από τα πολλά μαθήματα που διδάσκονταν στη σχολή Υπαξιωματικών ήταν το σχέδιο, η χαρτογράφηση και η ζωγραφική από τη νεοϊδρυθείσα γι' αυτό το σκοπό Υπηρεσία Χαρτογράφησης Στρατού.

Από τα πρώτα κιόλας μαθήματα στη Σχολή ο Νικόλαος Πλαστήρας έδειξε στους καθηγητές του (είχε δύο καθηγητές σε αυτό το μάθημα, έναν για το σχέδιο και τη χαρτογραφία και έναν για τη ζωγραφική, όπως φαίνεται από τις υπογραφές στα έργα του) ότι θα διέπρεπε. Όπως και έγινε.

Στη Σχολή Υπαξιωματικών αρχικά διδάσκονταν σχέδιο κάτοψης και σχέδια χαρτών στρατηγικής και δράσης. Έτσι ο Πλαστήρας άρχισε να δημιουργεί χαρτογραφήσεις με διάφορα σύμβολα αναγνώρισης, που σε πολλά σημεία είχαν τη δική του ευρηματικότητα, αναφέροντας σε αυτά υψομετρικές αποστάσεις, ποτάμια, βρύσες, δρόμους, μονοπάτια και άλλα. Ο Πλαστήρας άρχισε να δημιουργεί τους πρώτους χάρτες με όλα τα προαναφερθέντα σύμβολα, όπως μας δείχνουν τα έργα του που έχουν διασωθεί έως σήμερα και βρίσκονται στο φιλικό σπίτι του Λ.Γ., ο οποίος δεν επιθυμεί τη δημοσιοποίηση του ονόματός του και βεβαίως το σέβομαι απόλυτα κρατώντας την υπόσχεσή μου και το δημοσιογραφικό απόρρητο. Αυτός ο καλός φίλος με εμπιστεύθηκε και μου επέτρεψε να φωτογραφίσω όσα έργα του Πλαστήρα είχε παροτρύνοντάς με να τα αξιοποιήσω και να τα προβάλλω όπως εγώ νομίζω καλύτερα χαρίζοντάς μου μάλιστα κάποια από αυτά τα οποία και σας παρουσιάζω σήμερα για πρώτη φορά, γνήσια και πρωτότυπα, όπως τα δημιούργησε πριν από 93 χρόνια ο καλλιτέχνης Νικόλαος Πλαστήρας. Τα έργα του Νικόλαου Πλαστήρα που ήρθαν στην κατοχή μου και σας παρουσιάζω σήμερα είναι φτιαγμένα πάνω σε χαρτί διαστάσεων 22X30 έως 30X45